

Geliş Tarihi (Received): 17.12.2018
Kabul Tarihi (Accepted): 28.05.2019
SPORMETRE, 2019,17(3), 213-221
DOI: 10.33689/spormetre.498362

SPORDA TOPLULUK HİSSİ ÖLÇEĞİNİ (STHÖ) TÜRKÇEYE UYARLAMA: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Sinan Yıldırım¹, Alper Yıldız², Ziya Koruç³

^{1,2}Pamukkale Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Denizli

³Hacettepe Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara

Öz: Bu çalışmanın amacı, Warner, Kerwin, ve Walker (2013) tarafından geliştirilen Sporda Topluluk Hissi Ölçeğinin (STHÖ) Türkçe'ye uyarlanmasıdır. Araştırmaya 124 kız, 98 erkek, toplam 222 aktif sporcu (ort.yaş= 15 ± 1.91 yıl) katılmıştır. STHÖ; spor ortamında topluluk hissini ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçek 21 madde ve 6 alt boyuttan oluşmaktadır: İdari Değerlendirme, Ortak İlgî, İdari Kararlarda Eşitlik, Liderlik Fırsatları, Sosyal Alanlar, Rekabet. Verilerin analizinde betimleyici analizler, Cronbach's alfa iç tutarlık katsayısı, pearson korelasyon analizi ve doğrulayıcı faktör analizi kullanılmıştır. Türkçe İngilizce formların korelasyonlarının 0.76 - 0.93 arasında; iç tutarlık değerlerinin 0.67 - 0.84 arasında değiştiği görülmektedir. Doğrulayıcı faktör analizi sonuçlarına göre, faktör yük değerlerinin ise 0.59 ve 0.81 arasında olduğu bulunmuştur. STHÖ'nin, model veri uyumuyla ilişkili olan değerlerinin ($\chi^2/sd=1.95$, RMSEA= 0.066, CFI= 0.97, NFI=0.94, NNFI=0.96, GFI=0.87) kabul edilebilir ve mükemmel uyum sınırlarında göstermektedir. Elde edilen sonuçların tamamı ele alındığında, modelin veriyle uyum gösterdiği ve ölçeğin yapısal geçerliğe sahip olduğu görülmektedir. Sonuç olarak, "Sporda Topluluk Hissi Ölçeği" Türkçe versiyonu geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olarak araştırmalarda kullanılabilir.

Anahtar kelimeler: topluluk hissi, sporda topluluk hissi, genç sporu

TURKISH ADAPTATION OF SENSE OF COMMUNITY IN SPORT INSTRUMENT: VALIDITY AND RELIABILITY STUDY

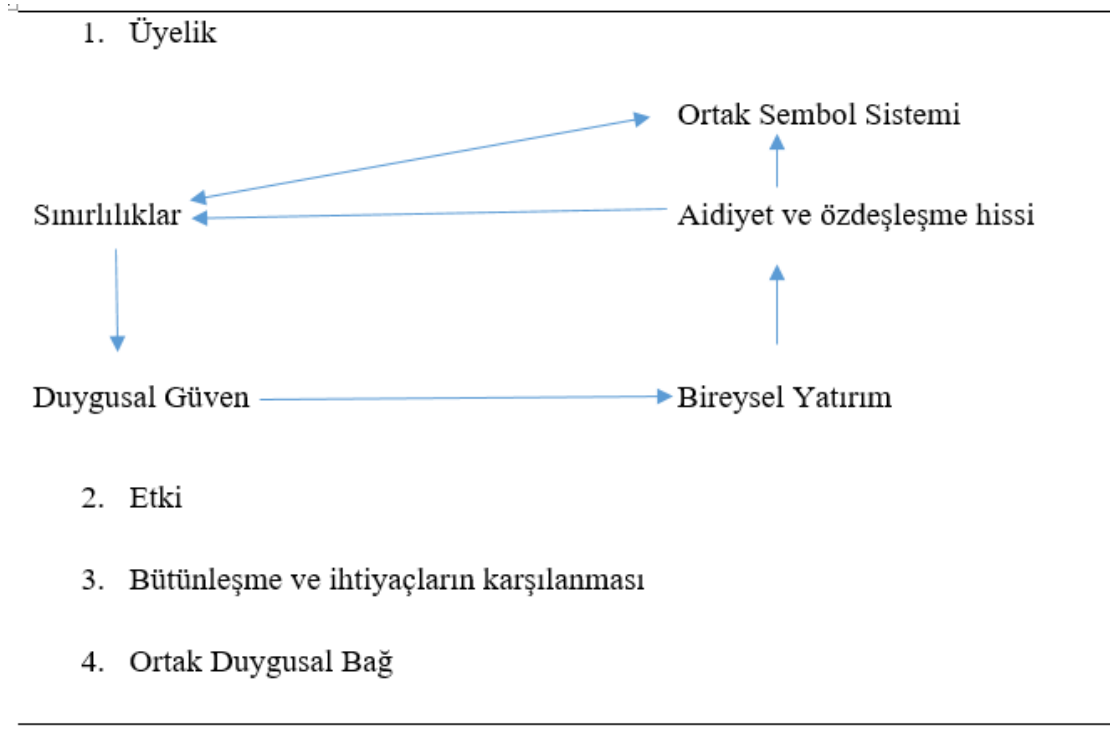
Abstract: Purpose of this study was adapting "Sense of Community in Sport Instrument" (SCS) developed by Warner, Kerwin, and Walker (2013). Sample consisted of 124 females, 98 males, and 222 in total athletes (*Mean* = 15 ± 1.91 years). developed to assess sense of community in sport setting. The scale includes 21 items and 6 sub-dimensions: Administrative Consideration, Common Interest, Competition, Equity in Administrative Decisions, Leadership Opportunities, and Social Spaces. Descriptives, Cronbach's alpha internal consistency coefficient, Pearson correlation analysis, and confirmatory factor analysis were used in data analyses. Correlation values between Turkish and English forms differ between 0.76 - 0.97 while, internal consistency coefficients were between 0.67 - 0.84 for sub-dimensions. According to confirmatory factor analysis, factor loadings of the scale range between 0.59 and 0.81. Turkish version of SCS with displayed an acceptable and/or perfect model-data fit ($\chi^2/df = 1.95$, RMSEA=0.066, CFI=0.97, NFI=0.94, NNFI=0.96, GFI=0.87). When findings are interpreted, it may be said that the model was found fit and questionnaire has construct validity. Therefore, as a valid and reliable scale, Turkish version of "Sense of Community in Sport Instrument" can be used in forthcoming studies.

Keywords: sense of community, sense of community in sports, youth sports

GİRİŞ

İnsanlar sosyal varlıklardır ve bir işi daha kolay gerçekleştirebilmek için birbirleriyle sürekli iş birliği yaparlar. Daha güçlü ilişkiler daha güçlü topluluklar oluşturur. Güçlü bir topluluk olabilmek için de topluluk hissi önemli bir kavram olabilir. Sarason (1974) topluluk hissini, grup seviyesinde sosyal destek ve bireylerin ait olma hissine neden olan çevresel ve toplumsal nitelikler olarak tanımlar. McMillan ve Chavis (1986)'e göre ise, "Topluluk hissi, topluluk

üyelerinde oluşan aidiyet hissi, üyelerin birbiri ve grup için önem arz etme hissi ve üyelerin birlikte olma bağlılığıyla karşılıklı ihtiyaçlarının karşılandığı ortak inançtır”.

Şekil 1. Topluluk Hissinin Elementleri (McMillan & Chavis, 1986)

Topluluk hissi psikoloji, sosyoloji ve yönetim gibi çeşitli disiplinlerden araştırmalara konu edilmiştir. Ayrıca, topluluk hissi aile, komşular, okullar, organizasyonlar, şehirler, kentsel alanlar, iş ve endüstri gibi çeşitli kurumlarda da tanımlanmıştır (Fisher, Sonn, & Bishop, 2002). Bu alanlarda yapılan araştırmalarda topluluk hissiyle sosyal ilişkilerin zihinsel ve fiziksel iyi olmayla (Berkman ve diğ., 2000; Sayer ve ark., 2013), sosyal iyi olmayla (Cicognani ve ark., 2015), madde bağımlılığında kurtulmayla (Bishop ve ark., 1997; Stevens ve ark., 2012), akademisyenlerde topluluk oluşturma ve bilgi paylaşımı (Nistor ve ark., 2015) gibi çeşitli kavramlarla ilişkileri incelenmiştir.

Spor ve rekreasyon ırk, sosyo-ekonomik durum, cinsiyet gibi farklı sosyal gruplardan bireyleri ait olma duygusuyla bir araya getirir ve topluluk hissini artırır (Wolf-Wendel ve ark., 2001; Peachey ve ark., 2011). Onlara ortak sosyal deneyimler sunar ve sosyal kurumlarıyla da otomatik bir şekilde topluluk hissi yaratır (Warner ve ark., 2013). Sporda topluluk hissi çeşitli seviyelerde (spor bölümleri, genç sporu, profesyonel spor vb.) deneyimlenebilir (Warner ve Dixon, 2011). Bu konuda spor alanında yapılan araştırmalarda basketbol spor taraftarlarında topluluk hissi (Fairley ve Tyler, 2012), sporda topluluk hissi inşa etmek ve geliştirmedeki değişkenleri (nitel) (Warner ve Dixon, 2011), yaz spor kampına katılan görme engelli çocuklarda topluluk hissi (Goodwin ve ark., 2011), tekerlekli sandalye ragbisi oyuncularında topluluk hissi (Goodwin ve ark., 2009), resmi ve resmi olmayan spora katılanlarda topluluk hissi farklılıkları (Warner ve ark., 2012), yaşlılarda egzersize katılım bağlamında topluluk hissi (Dionigi ve Lyons, 2010) incelenmiştir.

Topluluk hissini ölçen belli başlı ölçekleri incelediğimizde Chavis ve diğerlerinin (1986) geliştirdiği Topluluk Hissi Endeksi, McMillan ve Chavis'in (1986) kuramını yansıtmaları

açısından en popüler olanlarından biridir denebilir, fakat bu ölçek belli bir bölgede yaşayanlara özgü olarak geliştirilmiştir. Bu sebeple farklı gruplarda kullanmak için de yeni bir ölçeğe ihtiyaç duyulmuştur. Bishop ve diğerlerinin (1997) geliştirdiği Algılanan Topluluk Hissi Ölçeği bu ihtiyacı karşılamıştır. Bu ölçek madde ve alkol bağımlılarında uygulanmıştır. Ölçek görev, karşılıklı sorumluluk ve uyumsuzluk alt boyutlarına sahiptir. Spor alanı için ise topluluk hissi ve spor ilişkisi alan yazında yeni bir konudur. Warner ve diğerleri (2013) bu alanda yaptıkları çalışmaların ardından spor katılımcılarında topluluk hissini ölçmek için Sporda Topluluk Hissi Ölçeğini geliştirmişlerdir. Bu araştırmanın amacı da Sporda Topluluk Hissi Ölçeğinin (STHÖ) Türkçe'ye uyarlanması amaçlanmaktadır.

YÖNTEM

Araştırma Grubu

Araştırmada tesadüfi olmayan örnekleme yöntemlerinden kolayda örnekleme kullanılmıştır. Araştırma grubu voleybol, basketbol, mücadele sporları, yüzme, masa tenisi ve tenis branşlarından 124 kız, 98 erkek, toplam 222 sporcudan ($\bar{x}$ yaş= 15 ± 1.91 yıl – 12-18 yaş aralığında) oluşmaktadır. Sporcuların lisanslı olarak ortalama spora katılım yılları $\bar{x}$ yıl=3.24±2.36'dır. Mevcut kulüplerindeki antrenmana katılım süreleri ise $\bar{x}$ yıl=2.7±2.33'dür.

Veri Toplama Aracı

Katılımcılara kişisel bilgi formu ve Warner ve diğerleri (2013) tarafından geliştirilen “Sporda Topluluk Hissi Ölçeği” uygulanmıştır. Ölçek, sporcuların topluluk hissi bağlamında kendi takım arkadaşları ve liderlerini algılamalarını anlamada kullanılmaktadır. Ölçek 1 (hiç doğru değil) ile 4 (tamamen doğru) arasında değişmektedir ve 4'lü likert tipindedir. Ölçek ortalama puan üzerinden değerlendirilmektedir. Sporda Topluluk Hissi Ölçeği 21 madde ve 6 alt boyuttan oluşmaktadır: idari değerlendirme (liderler bana kendimi okçuluk kulübünün değerli bir üyesi olduğumu hissettirir), ortak ilgi (okçuluk kulübünün diğer üyeleri ile benzer değerleri paylaşıyoruz), idari kararlarda eşitlik (okçuluk kulübümdeki liderler adil kararlar verir), liderlik fırsatları (okçuluk kulübümün bir üyesi olmak bana liderlik yapma olanakları vermektedir), sosyal alanlar (okçuluk kulübüm diğer üyelerle etkileşime geçebileceğim bir alan sağlamaktadır), rekabet (okçuluk kulübümün diğer üyeleri ile rekabet ederken onlarla aramda bir bağ olduğumu hissedirim).

Verilerin Toplanması

Ölçeğin kullanımı ve üzerinde yapılabilecek işlemler için ölçek sahiplerinden gerekli izinler alınmıştır. Araştırmanın etik kurul izni 04.06.2018 tarih ve 82416169-755.02.06/00000082210 sayılı kararla Hacettepe Üniversitesi Etik Komisyon izni alınmıştır. Ölçeklerin nasıl doldurulacağına ilişkin katılımcılara önceden bilgi verilmiş ve gönüllülük esasına dayalı olarak doldurtulmuştur.

Verilerin Analizi

Analizlerde betimleyici analizler, iç tutarlık değerlerinin hesaplanmasında SPSS 23.0 ve doğrulayıcı faktör analizinde ise LISREL 8.0 programları kullanılmıştır.

Dil Geçerliği: Türk kültürüne adaptasyon sürecinde İngilizce dili üzerine eğitim almış iki uzmana ölçeğin orijinal formu Türkçe'ye çevrilmiştir. Bu iki çevirideki maddelerin senteziyle yeni bir ölçek formu oluşturulmuştur. Bu işlem alanda uzman 3 kişi ve çalışmanın araştırmacıları tarafından yapılmıştır. Daha sonra biri doktoralı alan uzmanı ve diğeri İngilizce dili üzerine eğitim almış iki çevirmen tarafından ölçek İngilizceye geri çevrilmiştir. Sonrasında araştırmacılar tarafından orijinal ölçeğin maddeleri ve geri çevirisi yapılan maddeler

karşılaştırılmış ve ölçeğe son şekli verilmiştir. Bunların sonucunda hazırlanan bir ön test formu 15 katılımcıya uygulanmış ve katılımcıların maddeleri anlama düzeyleri incelenmiştir. Elde edilen formlar araştırmacılar tarafından değerlendirilmiş ve ölçeğe son şekli verilmiştir. Son olarak ölçeğin Türkçe formu ve orijinal İngilizce formu 30 katılımcıya uygulanmış ve iki formun korelasyonları (tablo 1) değerlendirilmiştir.

Yapı Geçerliği: Doğrulayıcı faktör analizi eldeki verilerin orijinal ölçekteki yapıyla uyumunu test etmektedir (Browne, 2006). Doğrulayıcı faktör analizinde modelin veriyle uyumunu test etmede kullanılan referans değerler: ki kare değerinin serbestlik derecesine bölündüğündeki (χ^2/sd) değerinin 5'ten küçük (Wheaton ve ark., 1977); RMSEA'nın 0.050 / 0.08'den düşük olması; SRMR değerinin ise 0.050 / 0.080'den küçük olması, (Browne ve Cudeck, 1992; Hu ve Bentler, 1999), GFI'nın 0.90'ın üzerinde olması (Lance ve ark., 2006) CFI 0.90 / 0.95'in üzerinde (Hu ve Bentler, 1999); NFI ve NNFI'nin 0.90 / 0.95'in üzerinde olması (Tabachnick ve Fidell, 2015) kabul edilebilir ya da mükemmel uyum sınırı olarak belirtilmektedir.

Güvenirlilik: Ölçeklerin güvenirliğini test etmek amacıyla Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı kullanılmıştır. Cronbach alfa iç tutarlık katsayısının 0.60 ve üzerinde olması ölçeğin kabul edilebilir düzeyde olduğunu göstermektedir (Alpar, 2010; Murphy ve Davidshofer, 2005).

BULGULAR

Bu bölümde, sporda topluluk hissi ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışmasına ilişkin tanımlayıcı istatistikler, korelasyonlar ve doğrulayıcı faktör analizlerine ilişkin bulgular verilmiştir.

Tablo 1. Türkçe ve İngilizce formların korelasyonları

n=30	Administrative consideration	Common interest	Equity in Administrative Decisions	Leadership Opportunities	Social Spaces	Competition	Total
İdari değerlendirme	.91 .000	.36 .050	.83 .000	.69 .000	.69 .000	.50 .006	.82 .000
Ortak ilgi	.69 .000	.76 .000	.62 .000	.72 .000	.51 .000	.77 .000	.83 .000
İdari kararlarda eşitlik	.75 .000	.42 .022	.81 .000	.51 .000	.45 .015	.57 .000	.70 .000
Liderlik fırsatları	.58 .001	.54 .003	.53 .003	.90 .000	.85 .000	.46 .012	.84 .000
Sosyal alanlar	.60 .001	.41 .025	.40 .033	.78 .000	.92 .000	.49 .007	.78 .007
Rekabet	.54 .003	.74 .000	.57 .001	.46 .013	.36 .057	.93 .000	.70 .000
Toplam	.82 .000	.66 .000	.74 .000	.87 .000	.87 .000	.74 .000	.97 .000

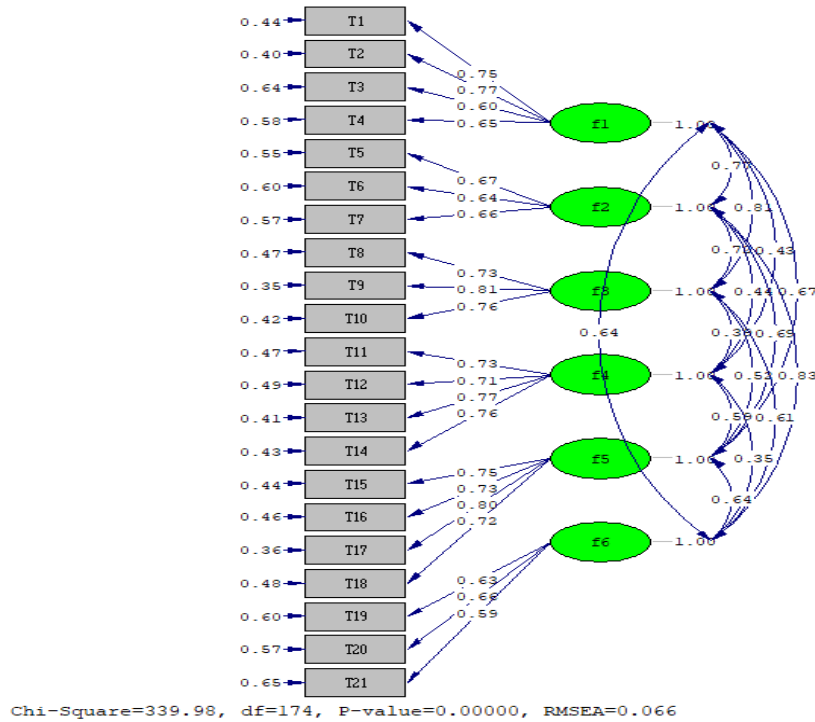
15 dakika arayla uygulanan Türkçe ve İngilizce formlar arasındaki korelasyon değerlerinin alt boyutlar arasında 0.76-0.93 ve tüm ölçek puanında ise 0.97 olduğu görülmektedir.

Tablo 2. Sporda Topluluk Hissi Ölçeğine ilişkin tanımlayıcı istatistikler

(n=222)	Ort.	Ss	Çarpıklık (skewness)	Basıklık (kurtosis)	Cronbach alfa
İdari değerlendirme	3.62	.47	-1.157	.500	.78
Ortak ilgi	3.55	.52	-1.111	.889	.68
İdari kararlarda eşitlik	3.59	.55	-1.214	.542	.81
Liderlik fırsatları	2.92	.77	-.400	-.505	.83
Sosyal alanlar	3.55	.57	-1.169	.403	.84
Rekabet	3.44	.63	-.867	-.384	.67
Toplam	3.43	.43	-.829	.078	.90

George ve Mallery (2016)'e bir veri setinin normal dağılım gösterebilmesi için çarpıklık ve basıklık değerleri $+2/-2$ aralığında olmalıdır. Bu çalışmadaki veri seti bu önermeyi sağlamaktadır. Dolayısıyla veriler normallik dağılımına uygundur denebilir. 21 madde için hesaplanan Cronbach alfa güvenilirlik katsayıları ölçeğin tümü için $\alpha=0.90$ olarak hesaplanmıştır; alt boyutlar arasında ise iç tutarlık değerleri 0.67 - 0.84 arasında değişmektedir. Bu değerler ölçek için kabul edilebilir iç tutarlık katsayıları göstermektedir.

Sporda Topluluk Hissi Ölçeği geçerlik çalışması için yapılan doğrulayıcı faktör analizinden elde edilen diyagram Şekil 2’de verilmiştir.

Şekil 2: Sporda topluluk Hissi Ölçeğindeki Sorulara Uygulanan Doğrulayıcı Faktör Analizi Diyagramı

Ölçeğin faktör yük değerlerinin ise 0.59 ve 0.81 arasında değiştiği görülmektedir. Ayrıca, Lisrel işlem pencerelerinden t değerleri incelendiğinde 2.56'nın üzerinde olduğu ve 0.001 düzeyinde anlamlı olduğu görülmüştür (Çokluk ve ark., 2014).

Tablo 3. Sporda topluluk hissi uyum iyiliği testleri (Goodness-of-Fit Indices) değerleri

Uyum indeksi	CFI	NFI	NNFI	GFI	SRMR	RMSEA	χ^2	sd	χ^2/sd
STHÖ değerleri	.97	.94	.96	.87	.063	.066	339.98	174	1.95

Doğrulayıcı faktör analizi sonuçlarına göre, 21 madde ve 6 alt boyuttan oluşan Sporda Topluluk Hissi Ölçeğindeki ki kare değerinin serbestlik derecesine bölünmesiyle elde edilen sonuç (χ^2/sd (339.98/174)= 1.95, $p<.01$) ve kök ortalama kare yaklaşım hatası (RMSEA=0.066) modelin veri uyumunu kabul edilebilir sınırlar içinde göstermektedir. Bununla birlikte, model veri uyumuyla ilişkili olan CFI = 0.97, NFI = 0.94, NNFI = 0.96, değerleri model veri uyumunu göstermektedir. GFI = 0.87 değeri ise kabul edilebilir sınıra yakın bir değerdedir. Elde edilen sonuçların tamamı ele alındığında, modelin veriyle uyum gösterdiği ve ölçeğin yapısal geçerliğe sahip olduğu görülmektedir (Maddeler üzerinde herhangi bir modifikasyon işlemi yapılmamıştır).

TARTIŞMA

Sporda Topluluk Hissi Ölçeğinin (STHÖ) Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirliğini oluşturmak amacıyla yapılan çalışmada, spor alanıyla ilişkili literatürde 2013-2018 yılları arasında yaklaşık 12 çalışmayı incelenmiş, topluluk hissi konusunu ele alan 4 araştırmanın nitel araştırma yöntemini (Dionigi ve ark., 2010; Legg ve ark., 2017; 2018; Tingle ve ark., 2014), 6 araştırmanın nicel araştırma yöntemini (Kerwin ve ark., 2015; Legg ve ark., 2015; Phipps ve ark., 2015; Pickett ve ark., 2016; Warner ve ark., 2017) ve 2 araştırmanın karma yöntemi (Arague ve ark., 2018; Lin ve ark., 2016) kullandığı görülmüştür. Ayrıca, nicel araştırmalardan bir tanesi adolosanlarda topluluk hissi kavramını ölçmek için ölçek geliştirme (Scotto di Luzio ve ark., 2017) çalışmasıdır. Bu araştırmalardan 3 tanesi ise Warner ve diğerleri (2013)'ün ölçeğini kullanmışlardır. Warner ve diğerlerinin ölçeği ise çoğunlukla Birleşik Devletler çevresinde kullanılan araştırmalarda yer almıştır. Bununla birlikte topluluk hissi kavramı spor alanında yeni bir kavramdır. Bu konuyla ilgili araştırmaların arttırılmasının literatüre katkı getireceğini düşünülmektedir. Bu anlamda bu çalışmanın bulgularını sınırlı sayıda araştırmayla karşılaştırılmıştır.

Ölçeğin Türkçe uyarlamasının faktör yapısının değerlendirmesinden çıkan sonuçlar Warner ve diğerleri (2013) ile karşılaştırıldığında; Warner ve diğerlerinin (2013) buldukları 21 madde, 6 faktörlü yapı desteklenmiştir. Warner ve diğerlerinin çalışmasında model uyum indekslerinin (RMSEA=0.80, CFI=0.91, NNFI=0.90) kabul edilebilir sınırlar içinde olduğu; yaptığımız çalışmada ise benzer değerlerin (RMSEA=0.66, CFI=0.97, NNFI=0.96) mükemmel uyuma yaklaştığını görmektedir. Bu değerlerin ölçeğin Türk kültürü için de yeterli uyuma sahip olduğunu göstermektedir. Ayrıca, Warner ve diğerleri (2013) örneklem grubu olarak okçuluk ve yüzme sporcularından veri toplanmışken, bu çalışmada ise farklı olarak voleybol, taekwondo, yüzme gibi daha çeşitli branşlardan sporcuyla çalışılmıştır.

Bu çalışma için bulunan iç tutarlık değerlerinin alt boyutlarda 0.67 ile 0.84 arasında değiştiği ve araştırmalarla da benzer olduğu görülmektedir. Örneğin, Warner ve diğerleri 0.76 ile 0.87 arasında; Pickett ve diğerleri (2016) 0.68 - 0.86 arasında iç tutarlık değerleri bulduklarını belirtmişlerdir. Bununla birlikte, bu çalışmada iç tutarlık değerleri iki alt boyutta (Ortak ilgi ve Rekabet) literatürde genel kabul gören 0.70 (Nunnally, 1978) değerinin altında kaldığı görülmektedir. Ancak, 0.60 değeri de (Alpar, 2010; Murphy ve Davidshofer, 2005) bazı kaynaklarda düşük ve kabul edilebilir değer olarak belirtilmektedir. Dolayısıyla, ölçeğin iç tutarlık değerleri literatürle uyumlu ve yeterli düzeydedir.

Bu araştırmanın sınırlılıklarından biri 12-18 yaş aralığında yapılmış olmasıdır. Bir diğer sınırlılığı yarışmacı sporcularla yapılmış olmasıdır. Literatürde topluluk hissi egzersiz katılımcıları, engelliler, yaşlılar, gönüllüler, spor taraftarları gibi farklı gruplarda egzersiz niyeti, fiziksel aktivitenin değeri algısı, kadın yetkililerin deneyimleri gibi çeşitli konularda ele alınmıştır (Arague ve ark., 2018; Dionigi ve ark., 2010; Legg ve ark., 2015; 2017; 2018; Pickett ve ark., 2016; Tingle ve ark., 2014). Gelecek araştırmalarda engelliler ya da 18 yaş üstü sporcular gibi daha farklı gruplarda geçerlik değerleri incelenebilir. Bununla birlikte bu ölçek; motivasyon, temel psikolojik gereksinimler, liderlik gibi çeşitli değişkenlerle ilişkileri incelemede veya yönetsel anlamda kurum veya kulüp içi ortamı değerlendirmede de kullanılabilir.

Sonuç olarak, “Sporda Topluluk Hissi Ölçeği” Türkçe versiyonu geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olarak araştırmalarda kullanılabilir görünmektedir. Sporda Topluluk Hissi Ölçeği, sporcuların topluluk hissi algılarını incelenmesi için kullanılabilir.

KAYNAKLAR

- Arague, J.C., Kang, G., Melia, K. (2018). Impact of Recreational Sports to Individuals with Physical and Developmental Disabilities and their Caregivers: A Pilot Study. *Journal of Behavioral and Social Sciences*, 5, 136-147.
- Berkman, L. F., Glass, T., Brissette, I., & Seeman, T. E. (2000). From social integration to health: Durkheim in the new millennium. *Social science & medicine*, 51(6), 843-857.
- Bishop, P. D., Chertok, F., & Jason, L. A. (1997). Measuring sense of community: Beyond local boundaries. *Journal of Primary Prevention*, 18(2), 193-212.
- Browne, M. W., & Cudeck, R. (1992). Alternative ways of assessing model fit. *Sociological Methods & Research*, 21(2), 230-258.
- Cicognani, E., Mazzoni, D., Albanesi, C., & Zani, B. (2015). Sense of community and empowerment among young people: Understanding pathways from civic participation to social well-being. *VOLUNTAS: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*, 26(1), 24-44.
- Chavis, D. M., Hogge, J. H., McMillan, D. W., & Wandersman, A. (1986). Sense of community through Brunswik's lens: A first look. *Journal of Community Psychology*, 14(1), 24-40.
- Çokluk Ö, Şekercioğlu G, Büyüköztürk Ş. (2014). Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik SPSS ve LISREL uygulamaları. (3. Baskı), Ankara: Pegem Akademi.
- Dionigi, R. A., & Lyons, K. (2010). Examining layers of community in leisure contexts: A case analysis of older adults in an exercise intervention. *Journal of leisure research*, 42(2), 317.
- Fairley, S., & Tyler, B. D. (2012). Bringing baseball to the big screen: Building sense of community outside of the ballpark. *Journal of Sport Management*, 26(3), 258-270.

- Fisher, A. T., Sonn, C. C., & Bishop, B. J. (2002). *Psychological sense of community: Research, applications, and implications*. (A. T. Fisher, C. C. Sonn, & B. J. Bishop, Eds.). New York, NY, US: Kluwer Academic/Plenum Publishers.
- George, D., & Mallery, P. (2016). *IBM SPSS statistics 23 step by step: A simple guide and reference*. Routledge.
- Goodwin, D., Johnston, K., Gustafson, P., Elliott, M., Thurmeier, R., & Kuttai, H. (2009). It's okay to be a quad: Wheelchair rugby players' sense of community. *Adapted physical activity quarterly*, 26(2), 102-117.
- Goodwin, D. L., Lieberman, L. J., Johnston, K., & Leo, J. (2011). Connecting through summer camp: Youth with visual impairments find a sense of community. *Adapted physical activity quarterly*, 28, 40-55.
- Hu, L. T., & Bentler, P. M. (1998). Fit indices in covariance structure modeling: Sensitivity to underparameterized model misspecification. *Psychological Methods*, 3(4), 424.
- Kerwin, S., Warner, S., Walker, M., & Stevens, J. (2015). Exploring sense of community among small-scale sport event volunteers. *European Sport Management Quarterly*, 15(1), 77-92.
- Lance, C. E., Butts, M. M., & Michels, L. C. (2006). The sources of four commonly reported cutoff criteria: What did they really say?. *Organizational Research Methods*, 9(2), 202-220.
- Legg, E., Wells, M. S., & Barile, J. P. (2015). Factors related to sense of community in youth sport parents. *Journal of Park and Recreation Administration*, 33(2), 73-86.
- Legg, E., Rose, J., Tanner, P. J., & Newland, A. (2018). Exploring sense of community in a relocated sports fan group. *Sport in Society*, 21(9), 1319-1336.
- Legg, E., Wells, M., Newland, A., & Tanner, P. (2017). Exploring sense of community in adult recreational tennis. *World Leisure Journal*, 59(1), 39-53.
- Lin, Y. C., Chalip, L., & Christine Green, B. (2016). The essential role of sense of community in a youth sport program. *Leisure Sciences*, 38(5), 461-481.
- McMillan, D. W., & Chavis, D. M. (1986). Sense of Community: A Definition and Theory. *Journal of Community Psychology*, 14(1), 6-23.
- Murphy, C.O. & Davidshofer, K.R. (2005). *Psychological testing: Principles and applications*.
- Nistor, N., Daxecker, I., Stanciu, D., & Diekamp, O. (2015). Sense of community in academic communities of practice: Predictors and effects. *Higher Education*, 69(2), 257-273.
- Nunnally, J.C. (1978). *Psychometric theory*. McGrawHill.
- Peachey, J. W., Cohen, A., Borland, J., & Lyras, A. (2011). Building social capital: Examining the impact of Street Soccer USA on its volunteers. *International Review for the Sociology of Sport*, 48(1), 20-37.
- Pickett, A. C., Goldsmith, A., Damon, Z., & Walker, M. (2016). The influence of sense of community on the perceived value of physical activity: A cross-context analysis. *Leisure sciences*, 38(3), 199-214.
- Phipps, C., Cooper, N., Shores, K., Williams, R., & Mize, N. (2015). Examining the relationship between intramural sports participation and sense of community among college students. *Recreational Sports Journal*, 39(2), 105-120.
- Sarason, S.B. (1974). *The psychological sense of community: Prospects for a community psychology*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Sayer, E., Beaven, A., Stringer, P., & Hermena, E. (2013). Investigating sense of community in primary schools. *Educational & Child Psychology*, 30(1), 9-25.

- Scotto di Luzio, S., Guillet-Descas, E., Procentese, F., & Martinent, G. (2017). Construction and validation of the Sport Sense of Community in Adolescence Questionnaire (SSCAQ). *Journal of Community Psychology*, 45(6), 783-795.
- Stevens, E. B., Jason, L. A., Ferrari, J. R., Olson, B., & Legler, R. (2012). Sense of community among individuals in substance abuse recovery. *Journal of groups in addiction & recovery*, 7(1), 15-28.
- Tabachnick, B.G., Fidell, L.S. (2015). Using multivariate statistics. M Baloğlu (çev.), (6. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Tingle, J. K., Warner, S., & Sartore-Baldwin, M. L. (2014). The experience of former women officials and the impact on the sporting community. *Sex Roles*, 71(1-2), 7-20.
- Warner, S., & Dixon, M. A. (2011). Understanding sense of community from the athlete's perspective. *Journal of Sport Management*, 25(3), 257-271.
- Warner, S., Dixon, M. A., & Chalip, L. (2012). The impact of formal versus informal sport: Mapping the differences in sense of community. *Journal of Community Psychology*, 40(8), 983-1003.
- Warner, S., Kerwin, S., & Walker, M. (2013). Examining sense of community in sport: Developing the multidimensional 'SCS' Scale. *Journal of Sport Management*, 27(5), 349-362.
- Warner, S., Sparvero, E., Shapiro, S., Anderson, A. (2017). Yielding healthy community with sport? *Journal of Sport for Development*, 5(8), 41-52.
- Wheaton, B., Muthen, B., Alwin, D., F., and Summers, G. (1977), "Assessing reliability and stability in panel models," *Sociological Methodology*, 8 (1), 84-136.
- Wolf-Wendel, L., Toma, J. D., & Morphew, C. C. (2001). There's no "I" in "team": Lessons from athletics on community building. *The Review of Higher Education*, 24(4), 369-396.